

Masowe migracje stały się w minionych stuleciach jednym z najważniejszych procesów społeczno-ekonomicznych. Proponowany dwuletni projekt koncentruje się na ekonomii migracji międzynarodowych a jego celem jest wpisanie migracyjnych procesów decyzyjnych w ramy teoretyczne analiz dotyczących zarządzania zasobami ekonomicznymi przez indywidualne podmioty ekonomiczne. Celem projektu jest uzupełnienie luki w dość sfragmentaryzowanej literaturze migracyjnej, w której nie pojawiła się jak dotąd koncepcja pozwalająca na analizowanie migracji jako procesu inwestycyjnego w ramach portfela różnorodnych aktywów, w tym kapitału ludzkiego, społecznego, rzeczowego i finansowego. Brakuje także empirycznych badań na temat procesów budowania przez migrantów ich zasobności i jej wynikających z tego zmian mobilności czy skłonności do integracji w krajach docelowych. Luka ta zostanie wypełniona poprzez: 1) poszerzenie i pogłębienie dyskusji teoretycznej na temat wyborów migracyjnych dokonywanych przez agentów ekonomicznych (strategie migracyjne uwzględniające różne formy przemieszczania się i osiedlenia) oraz ich relacji z posiadanymi/akumulowanymi zasobami różnych kapitałów; oraz 2) badania empiryczne rzeczywistych procesów decyzyjnych w opisanych obszarach oraz ich uwarunkowań w odniesieniu do współczesnych migracji Polaków.

Niezależnie od faktu, iż w minionych dekadach dokonał się istotny postęp w dziedzinie ekonomii migracji, którego efektem jest coraz lepsze rozumienie zjawisk mobilności, identyfikujemy cztery istotne obszary, które wymagają pogłębionych badań i które adresować będzie proponowany projekt:

- Nie istnieją koncepcje teoretyczne, w których migracja traktowana byłaby jako inwestycja w ramach portfela zróżnicowanych zasobów.
- Niezadowalający jest zasób wiedzy empirycznej na temat procesów gromadzenia zasobów (finansowych, społecznych, rzeczowych, kapitału ludzkiego i publicznego) oraz wpływu tych procesów na zachowania i strategie migracyjne.
- Wiele podejść migracyjnych postuluje, iż potencjalni migranci zachowują się jak racjonalni agenci ekonomiczni optymalizujący zasoby w ramach dostępnych opcji. Powstaje jednak pytanie, czy rzeczywiście tak jest, zwłaszcza w warunkach niepewności i asymetrii informacyjnych.
- Istniejące analizy polskiej migracji po zmianach systemowych w końcu lat 1980-tych, nie analizują decyzji migracyjnych Polaków w kontekście długookresowych strategii akumulacji zasobów.

W tym kontekście, znaczenie projektu polega na dokonaniu istotnego wkładu w obecnie rozproszony stan wiedzy poprzez rewizję podstaw teoretycznych do analizy wyborów w zakresie migracji, osiedlania się, uczestnictwa w rynku pracy i integracji w społeczeństwie przyjmującym i wpisanie ich w perspektywę budowania zasobności i zarządzania aktywami oraz stworzenie „eklektycznej teorii migracji ekonomicznych”. Połączy to szereg istniejących nurtów teoretycznych w jedną całość i pozwoli na uzyskanie szerszej perspektywy w analizach czynników, które hamują bądź indukują migracje, procesy osiedlania się czy integrację.

Po 2004 roku polscy migranci stali się jedną z najważniejszych grup migrantów wewnętrznych w UE i, tym samym, bardzo dobrym obiektem badawczym dla proponowanego projektu, tzn. reprezentują oni szerokie spektrum zachowań migracyjnych (od migracji krótkookresowych po typowo osiedleńcze), jak i typów migrantów (od migrantów nisko wykwalifikowanych po studentów, ekspertów i specjalistów wysokiej klasy). Przedmiotem naszego zainteresowania będą migranci z Polski przebywający w czterech krajach UE – Irlandii, Królestwie Niderlandów, Niemczech oraz Wielkiej Brytanii oraz w Australii, jako tradycyjnego kraju imigracji i proaktywnej polityki imigracyjnej. Australia jest również krajem docelowym polskich migrantów powojennych, w tym migracji profesjonalnej w latach 1980-tych, co pozwala na porównania zachowań i ścieżek migracyjnych z krajami UE.